

ROMÂNIA: MEMORANDUM DE POLITICI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

PROIECT (AGREAT PE DATA DE 28 IULIE ȘI MODIFICAT ÎN 29 IULIE 2013) (AGREAT PE DATA DE 28 IULIE ȘI MODIFICAT ÎN 29 IULIE 2013)

Evoluții Economice Recente și Perspective

1. Creșterea economică a căpătat avânt la începutul anului 2013, înregistrându-se o creștere a PIB-ului real de 0,6% (t-la-t) în T1: 2013, determinată de o revenire accentuată a exporturilor nete, în timp ce cererea internă a rămas slabă. Exporturile au fost susținute de o creștere a vânzărilor de echipamente și utilaje de transport și de o mai mare cerere externă, inclusiv din țările non-UE. În același timp, o scădere a investițiilor și o iarnă relativ ușoară au contribuit la o scădere a importurilor, mai ales a importurilor de energie. Inflația a început să slăbească după ce a atins un nivel de vârf de 6% în ianuarie 2013 pe fondul prețurilor volatile la alimente și al creșterilor prețurilor administrate. Pe măsură ce efectele acestor șocuri s-au disipat, inflația a început să coboare la nivelul de 5,3-5,4% în intervalul aprilie-iunie. Inflația anuală de bază a scăzut și ea ușor, de la 3,3% la finele anului 2012 până la 2,9% la finele lunii iunie. În luna iunie 2013, am ieșit de asemenea din Procedura de Deficit Excesiv a UE.
2. Anticipăm o creștere anuală de aproximativ 2% în anul 2013, determinată de exporturile nete și de revenirea la o recoltă agricolă normală după seceta din anul trecut. Se proiectează o scădere drastică a inflației și o reîncadrare a acesteia în intervalul țintit de banca centrală până în luna septembrie, în principal datorită efectelor de bază favorabile. Se anticipează o îmbunătățire semnificativă a deficitului de cont curent, până la 2% din PIB, de la 3,9% din PIB în anul 2012, creșterea importurilor și temperarea exporturilor inversând soldul pozitiv al contului curent înregistrat în primele cinci luni ale anului. Riscurile aferente perspectivei economice sunt în ansamblu echilibrate. Recolta agricolă s-ar putea dovedi mai bună decât se anticipase, dar România continuă să fie vulnerabilă la riscurile unor evoluții negative pe piețele internaționale și ale unei creșteri reduse în zona euro. Implementarea unei politici prudente va fi așadar esențială pentru menținerea încrederii și asigurarea unor rezerve (buffer) de politici.

Politica Fiscală

3. În anul 2013, se va menține ținta de deficit fiscal de 2,3% din PIB (In termeni cash, inclusiv PNFI), țintă ce corespunde unei ținte de deficit în termeni ESA de 2,4% din PIB. Aceasta va presupune o reducere a deficitului structural ESA de cel puțin 0,5% din PIB, în conformitate cu angajamentele asumate prin Pactul UE de Stabilitate și Creștere (PSC). În primul semestru al anului, deficitul a ajuns la 1,1% din PIB, în concordanță cu proiecțiile. Cu toate acestea, veniturile au fost realizate la niveluri mai mici, acest lucru reflectând în principal pierderile din sectorul bancar, declinul importurilor și creșterea rambursărilor de TVA aferente exporturilor. Nerealizarea veniturilor a fost în mare parte

compensată de niveluri mai reduse decât cele anticipate la transferurile sociale și cheltuielile cu corecțiile UE. Deși cheltuielile rambursabile în cadrul proiectelor finanțate din fonduri UE continuă să se mențină scăzute, cheltuielile cu cofinanțarea națională și împrumuturile nete pentru proiectele UE sunt conform proiecțiilor. Arieratele au continuat să scadă la nivelul autorităților locale, dar au început să crească din nou în administrația centrală.

4. Date fiind veniturile slabe și presiunile de cheltuieli din ce în ce mai mari, întreprindem o serie de măsuri pentru realizarea țintei de deficit. Numărul de angajați în sectorul public a fost menținut în general stabil, datorită eliminării regulii de 1 la 7 și înlocuirii acesteia cu regula de 1 la 1, în paralel cu restructurarea administrației publice. În luna iunie am aprobat Ordonanța 77 prin care au fost eliminate posturile vacante din sectorul public, menținând în același timp un control strâns asupra angajărilor noi și transferurilor de posturi de la administrația centrală către administrația locală. Cu toate acestea, cheltuielile curente continuă să fie sub presiune, deoarece subvențiile agricole au fost acordate în prima parte a anului și cheltuielile cu bunuri și servicii au crescut, chiar dacă implementarea Directivei a 7a, prin care se scurtează termenele de plată pentru facturile neachitate în sectorul farmaceutic, a fost amânată din iunie până în august. Totodată, am adoptat o Ordonanță 42 prin care se majorează Venitul Minim Garantat și alocația de familie și am ridicat pragurile de eligibilitate și ne propunem de asemenea să simplificăm condiționarea de active pentru aceste prestații pentru a atenua impactul liberalizării prețului la gaze și energie. Am prelungit de asemenea cu trei ani legislația existentă de acordare a veniturilor de completare a ajutorului de șomaj pentru concedierile de la anumite ÎS, iar până acum am acordat aceste venituri în cazul unei întreprinderi mari de stat. Angajamente de cheltuieli la nivelul autorităților locale sunt și ele în creștere, creștere reflectată de majorarea facturilor neplătite. Reducem de asemenea TVA-ul la pâine și la produsele de pe lanțul de producție a pâinii începând din luna septembrie. Pentru a compensa pierderea de venituri, vom majora accizele la alcool, la mașini alte mărfuri de lux. Alocările necheltuite pentru corecțiile aferente fondurilor UE vor asigura unele economii, impunându-se de asemenea și alte reduceri ale cheltuielilor de capital finanțate din buget. Au fost totodată anulate toate contractele neexecutate pentru proiecte PNDI, în timp ce proiectele PNDI executate au fost preluate în buget. Se va efectua un audit independent al proiectelor angajate în cadrul programului PNDI, pentru a se asigura că acestea sunt corect executate și facturate.
5. Pentru anul 2014, vor continua procesul de ajustare treptată și vom elabora un buget care să corespundă unei ținte de deficit principal de 2,0% din PIB în termeni ESA, în conformitate cu angajamentele pe care ni le-am asumat prin PSC, și de 2% din PIB în termeni cash. Ianuarie 2014 se va implementa a doua etapă a programatei majorări a Venitului Minim Garantat. Ne propunem de asemenea să emitem o reglementare privind programul de alocații de căldură în luna septembrie, care să includă noii parametrii pentru condiționarea de active și un ajutor suplimentar pentru familiile cele mai sărace. Pentru a contrabalansa aceste măsuri, vom explora măsuri pe parte de venituri, inclusiv în ceea ce

privește taxele pe proprietate. Vom evalua de asemenea reforme în domeniul contribuțiilor sociale, pentru lărgirea bazei.

6. Pentru a asigura obținerea de beneficii de pe urma eforturilor de ajustare, vor întreprinde eforturi pentru consolidarea instituțiilor fiscale. Domeniile cheie de reformă vor include:
7. **Pactul Fiscal și bugetul pe termen mediu:** În conformitate cu prevederile UE privind guvernanta fiscală, vom încerca să îmbunătățim Legea Responsabilității Fiscale pentru a integra ținte fiscale structurale și măsuri corective în cazul abaterilor. Vom încerca să vizăm un efort structural de ½ procent din PIB până când se va realiza Obiectivul Bugetar pe Termen Mediu (OTM), de a avea deficit structural al Bugetului General Consolidat de 1% din PIB. Urmând această traiectorie, ne așteptăm să atingem OTM în anul 2015. Vom încerca de asemenea să trecem la un cadru bugetar pe termen mediu.
8. **Managementul finanțelor publice:** Vom căuta să progresăm cu reformele ce sunt în prezent în curs de implementare, având ca scop îmbunătățirea sistemului de raportare fiscală, prevenirea arieratelor și o mai bună gestionare a riscurilor fiscale.
  - Pentru a asigura aducerea totală sub control a arieratelor, mai ales la nivelul autorităților locale, vom publica situații lunare privind arieratele și măsurile corective adoptate de autoritățile locale și centrale, pe entitate, trimestrial, începând cu finele lunii septembrie 2013 (**critериu de referință structural structural**). Vom încerca să menținem arieratele autorităților locale și centrale la un nivel redus, conform țintelor din program. Curtea de Conturi va iniția un audit al facturilor contestate prezentate autorităților locale (360 milioane lei) și va întocmi un raport trimestrial privind stadiul constatărilor până la **[mijlocul lunii septembrie 2013]**. Vom evalua posibilitatea de a realiza transferuri de la Bugetul de Stat la autoritățile locale pentru a se achita facturile neplătite ce reprezintă obligații valabile verificate de Unitatea Centrală de Armonizare a Sistemelor de Management Financiar și Control Corpul Controlorilor Delegați, sume ce vor fi utilizate la rândul lor pentru stingerea obligațiilor fiscale ale furnizorilor. În aceste cazuri, autoritățile centrale vor realiza un control mai strict asupra cheltuielilor totale ale autorităților locale respective, în conformitate cu Ordonanța 46/2013.
  - Am realizat progrese în implementarea sistemului de control al angajamentelor. Avem în vigoare un control manual al angajamentelor pentru proiectele noi de investiții ale autorităților locale. Vom aproba ordonanță de guvern care să prevadă definițiile standard pentru angajamente până la mijlocul lunii septembrie 2013 (**acțiune prealabilă**), astfel încât sistemul de control al angajamentelor aflat în curs de construcție, susținut de modificările legale și procedurale care se impun, să fie pe deplin funcțional și să acopere cheltuielile MFP și cel puțin al unui alt ordonator din administrația centrală și din administrația locală până la finele lunii ianuarie 2014

- (criteriu de referință structural structural) și să fie integral funcțional la nivelul tuturor entităților din BGC până la finele lunii iunie 2014. (criteriu de referință structural).
- Sistemul de raportare fiscală consolidată va fi lansat la toate entitățile guvernamentale până în luna iunie 2014 (criteriu de referință structural structural) și va rula în paralel cu sistemul existent până la finele anului 2014. Situațiile financiare accrual ale BGC și raportările ESA95 vor fi generate de sistem și vor fi publicate începând cu luna iunie 2015 (primele seturi de raportări vor fi pentru anul ce se încheie la 31 decembrie 2014), vor fi reconciliate între ele și cu raportările de execuție bugetară (criteriu de referință structural).
  - Pentru a îmbunătăți transparența fiscală și a asigura o mai bună concordanță cu ESA, vom solicita realizarea de către FMI a unei analize de transparență fiscală. Vom furniza datele fiscale necesare pentru transferarea integrală a bugetului 2014 în GFSM 2001.
  - Ca parte a bugetului anual se va publica un raport cuprinzător privind riscurile fiscale. Aceasta va începe cu bugetul anului 2014 (criteriu de referință structural). Raportul va lua în considerare riscurile, inclusiv riscurile aferente prognozelor de venituri și cheltuieli, obligațiilor contingente, structurii datoriei, sistemului bancar, tuturor PPP-urile, tuturor ÎS și dezastrelor naturale.
9. **Absorbția fondurilor UE și planificarea investițiilor publice:** O prioritate majoră a guvernului este cea de a îmbunătăți planificarea bugetară și prioritizarea proiectelor pentru a spori absorbția fondurilor UE, în vederea creării spațiului fiscal și a susținerii creșterii economice.
- Mai buna prioritizare a proiectelor de capital, mutând finanțarea de la resursele naționale către sursele UE ar contribui la îmbunătățirea deficitului fiscal, majorând în același timp absorbția fondurilor UE. Vom ocupa schema de personal a Direcției de Evaluare și Monitorizare a Investițiilor Publice de la Ministerul Finanțelor până la finele lunii august 2013 și o vom face funcțională cu ajutorul Băncii Mondiale. Această Direcție va contribui la întărirea controlului calității în procesele de elaborare, prioritizare, evaluare și gestionare a proiectelor noi semnificative de investiții publice. Până la mijlocul lunii septembrie 2013, vom adopta o ordonanță de guvern prin care se vor defini criteriile de prioritizare a proiectelor de investiții publice (acțiune prealabilă). Până la mijlocul lunii octombrie 2013, vom adopta, prin Memorandum de Guvern, o listă cu proiectele prioritizate pe baza criteriilor de prioritizare, care să ajute la elaborarea bugetului pe anul 2014 (criteriu de referință structural) și a Perspectivei Financiare UE 2014-2020. În măsura posibilităților, vom încerca să trecem proiectele ce necesită cofinanțare pentru proiectele autorităților locale pe proiecte cu finanțare UE. În acest sens, vom actualiza și vom îmbunătăți baza de date cu proiectele de investiții prioritizate pentru administrația centrală și cu

proiectele autorităților locale finanțate de la Bugetul de Stat și din fonduri UE pe termen mediu și vom publica lista proiectelor incluse în buget pe site-ul web, împreună cu alocările bugetare aferente acestora pe trei ani consecutivi. Începând din anul 2014, nu se va mai aproba nici un proiect nou de investiții publice fără a fi mai întâi verificat de Direcția de Evaluare și Monitorizare a Investițiilor Publice. Până la mijlocul lunii octombrie 2013, vom elabora un mecanism de implementare pentru verificarea eligibilității spre finanțare UE, ca parte a procesului nostru de planificare bugetară pe termen mediu.

- Pentru că autoritățile de management încearcă să impulsioneze cheltuielile, se va impune o mai bună planificare bugetară pentru a se face față unui nivel mai ridicat de cofinanțare și de corecții financiare. Vom elabora proiecțiile financiare pe termen mediu până la mijlocul lunii octombrie 2013, care identifică în mod adecvat implicațiile fiscale ale proiectelor finanțate din fonduri UE (criteriu de referință structural) și permite monitorizarea corespunzătoare de către autoritățile de management a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor cu finanțare UE. Pentru a permite o mai mare flexibilitate în finanțarea proiectelor cu fonduri UE, având în vedere decalajul până la rambursare, se vor acorda împrumuturi nete pentru proiectele UE în limita împrumuturilor nete de 3 miliarde lei (limită stabilită ca țintă indicativă). Vom asigura limitarea cheltuielilor pe proiecte neeligibile la 2 miliarde RON. Vom continua să implementăm integral Planul de Acțiuni Prioritare din aprilie 2011 pentru absorbția Fondurilor Structurale și de Coeziune.
  - Înainte de contractarea de parteneriate public-privat (PPP-uri) și de a emite garanții pentru PPP-uri și concesiuni, Banca Mondială va evalua capacitatea MFP de (1) a oferi ajutor PM/ministerelor ordonatoare să elaboreze o metodologie de identificare și evaluare a angajamentelor fiscale față de PPP-uri (2) a evalua caracterul acceptabil al angajamentelor fiscale aferente PPP-urilor ca o contribuție la aprobarea oricărei inițiative de acest fel, și (3) elaborarea de ghiduri pentru incorporarea proiectului PPP în procesul de luare a deciziilor la nivelul MFP în diferitele stadii ale ciclului de viață al proiectului PPP (identificare, pregătire, licitație, implementare).
10. **Legea Salarizării Unitare și analizele funcționale:** Vom asigura sustenabilitatea cheltuielilor salariale din sectorul public și vom implementa un sector public mai eficient și mai echitabil. Pentru a realiza acest obiectiv, vom încerca să implementăm Legea Salarizării Unitare în sectorul public în limitele anvelopei bugetare existente. Ne angajăm să nu introducem un regim de stimulente la nici o agenție guvernamentală și vom amenda Ordonanța 74 pentru a elimina stimulentele la ANAF. Am aprobat Ordonanța 77 care vizează o reorientare a administrației publice către autoritățile locale. Se vor elabora planuri de personal pentru fiecare minister ordonator în concordanță cu analizele funcționale realizate de Banca Mondială și cu strategiile ministerelor ce au fost elaborate ulterior. Ministerul Finanțelor Publice își va elabora propriile planuri de personal, bazate pe eforturile de modernizare aflate în derulare la Trezorerie și ANAF. Se va elabora o

metodologie de determinare a nivelurilor de personal la administrațiile sub-naționale, asigurându-se un echilibru între responsabilitățile nivelului local și prudența fiscală. Ne vom consulta cu IFI înainte de a aduce orice modificări politicii de ocupare în sectorul public sau Legii Salarizării Unitare.

11. Administrare fiscală: Ne vom continua reformele cuprinzătoare în administrația fiscală (ANAF), cu scopul de a ridica nivelul de colectare a veniturilor și de eficiență.

- Ca parte a procesului de restructurare și modernizare a ANAF, consolidăm actualul număr de 221 unități fiscale în opt direcții regionale până în luna septembrie 2013 și 47 de unități fiscale locale până în anul 2015. Realocăm de asemenea aproximativ 1700 de angajați, mai ales din funcțiile suport către prevenție și inspecție, și vom crește resursele Direcției București pentru a combate fraudă. [Până la data de 1 noiembrie 2013], ANAF va prelua atribuțiile Gărzii Financiare, aceasta încetând să mai existe, punând astfel încă 1.100 de angajați la dispoziția ANAF. Noile posturi vor fi direcționate către noua structură de prevenire și combatere a evaziunii fiscale și fraudei vamale și vor fi ocupate prin proceduri stricte de selecție. Vom asigura instruire profesională suplimentară tuturor angajaților implicați în combaterea evaziunii fiscale. Am ratificat acordul de împrumut cu Banca Mondială pentru un proiect de susținere a modernizării administrării fiscale.
- Continuăm să înregistrăm progrese în cadrul inițiativei noastre privind Persoanele Fizice cu Averi Mari (PFAM). În primul semestru am finalizat 30 de verificări de birou pentru PFAM conform codului de procedură fiscală și am relansat campania de notificare prin transmiterea de scrisori către 360 de contribuabili ce prezentau riscul de nedepunere a declarației de venit din străinătate. Am publicat de asemenea programul nostru pe site-ul web al ANAF. Confomarea voluntară pare a se îmbunătăți. Am îmbunătățit în general calitatea verificărilor efectuate în cazul impozitului pe venitul persoanelor fizice. Vom continua să îmbunătățim tehnicile noastre de control prin utilizarea metodelor indirecte de demonstrare a veniturilor, prin extinderea definiției veniturilor a căror sursă nu se cunoaște și prin clarificarea caracterului impozabil al plăților de dividende, care sunt în prezent frecvent mascate ca rambursări neimpozabile de împrumuturi acordate companiilor. Pentru a ne ajuta să realizăm aceste obiective, am organizat programe de pregătire profesională cu asistența specialiștilor din administrațiile fiscale din țări partenere și cu asistența tehnică a FMI, în luna aprilie.
- Vizăm de asemenea dezvoltarea serviciilor destinate contribuabililor, oferite spre exemplu prin portalul ANAF (considerat a fi un “ghișeu unic”) până la data de 30 iunie 2014, și prin asigurarea unei interpretări lipsite de ambiguitate a legislației fiscale. În acest scop, vom publica o procedură comună cu MFP și vom înființa un singur canal care să se ocupe de toate solicitările de interpretare a legislației fiscale până la data de 31 decembrie 2014. Totodată, vom optimiza procedurile de

rambursare a TVA pe baza unei analize de risc, pentru a reduce semnificativ timpul alocat controalelor fiscale în acest domeniu și pentru a reduce timpul necesar soluționării cazurilor de restituiri **până în luna iunie 2014**, și vom crea o bază de date centrală care să ne permită să gestionăm și să evaluăm împreună cu autoritățile locale datele privind impozitele, taxele și contribuțiile datorate bugetului general consolidat, precum și informațiile despre proprietăți. Aceasta va fi o sursă importantă de informații pentru contribuabili și ar trebui să ducă și la creșterea conformării **până la 31 decembrie 2014**. În final, vom depune toate eforturile pentru a ne asigura că IMM aflate în dificultate beneficiază de termene de plată eșalonate pentru a-și putea achita arieratele fiscale.

12. **Politica fiscală:** Ne propunem să îmbunătățim eficiența și capacitatea de colectare a veniturilor a sistemului fiscal. În luna ianuarie 2013, am adoptat măsuri de trecere la colectarea TVA-ului la încasare pentru companiile cu o cifră anuală de afaceri de sub 500.000 de Euro. Vom evalua rezultatele acestei noi prevederi. Vom reduce, inițial ca măsură temporară, cota de TVA la pâine și la produsele din lanțul de producție a pâinii la 9% începând și am identificat măsuri în domeniul accizelor care să contrabalanseze impactul bugetar, măsuri ce se vor implementa de la 1 septembrie 2013. În cursul anului 2014, vom analiza eficiența acestor măsuri și vom decide dacă acestea se vor permanentiza. Înainte de finalizarea bugetului pe anul 2014, vom revizui baza de impunere pentru taxele pe proprietate, bază ce va varia în funcție de destinația proprietății și nu de statutul juridic al proprietarului. Am demarat elaborarea unei strategii pentru un nou regim de taxare și de redevențe pentru petrol și gaze, prin crearea unui grup de lucru interministerial. Vom elabora un nou regim ce va intra în vigoare din 2015 până în 2024, dacă toate părțile implicate vor fi de acord. Pentru ambele direcții de lucru vom beneficia de asistență tehnică din partea FMI.
13. Vom analiza de asemenea cum ar putea fi majorată colectarea veniturilor și cum ar putea fi redusă povară impozitării muncii prin lărgirea bazei sistemului de contribuții sociale. Pentru bugetul anului 2015 vom implementa măsuri bazate pe raportul privind cheltuielile fiscale. Până la mijlocul lunii octombrie, vom pregăti un pachet de reformă pentru contribuțiile de sănătate, care să vizeze finanțarea sistemului public de sănătate pe baza unei combinații de taxă obligatorie, în concordanță cu pachetul de bază, și o contribuție voluntară ce va fi plătită de cei de doresc să beneficieze de o asigurare medicală suplimentară. În acest scop, până la mijlocul lunii septembrie 2013 (**acțiune prealabilă**) vom aproba o Ordonanță de Guvern, de lărgire a vazei de contribuție, spre exemplu, prin care să se aplicare uneio taxă obligatorie (contribuție la fondul de sănătate) asupra veniturilor obținute de persoanele fizice din chirii, care să fie implementată de la 1 ianuarie 2014. Vom aproba de asemenea legislația de restructurare a sistemului de asigurări sociale prin care se lărgeste baza prin reducerea diferențelor ce există în baza de pensii pentru diferitele activități derulate (activitate de natură salarială, activități de tipul PFA, drepturi de autor, etc). Înainte de a aduce orice fel de modificări sistemului fiscal ne vom consulta cu echipele FMI și CE.

14. **Sectorul sanitar:** Suntem în curs de elaborare a unei reforme cuprinzătoare a sistemului sanitar, ce ar trebui să asigure sustenabilitatea financiară a acestui sistem, să crească eficiența cheltuielilor din acest sector și să îmbunătățească rezultatele sale.
- Reformele vor consolida baza de contribuții; vor raționaliza serviciile spitalicești reducând capacitatea redundantă de servicii prestate în spital în concordanță cu strategia națională de sănătate și deplasând prestarea serviciilor medicale din spitale către ambulatoriu și furnizorii de servicii de asistență medicală primară; vor dezvolta capacitatea de Evaluare a Tehnologiilor în Sănătate și a protocoalelor bazate pe evidențe; și vor aloca resurse mai mari către asistența primară și secundară preventivă. În locul adoptării unei noi legi cadru, am decis să adoptăm o abordare mai graduală, prin modificarea legislației existente. Aceasta ar trebui să permită diferitelor inițiative să evolueze cu viteze diferite și să fie finalizate fără a depinde neapărat de succesul tuturor celorlalte inițiative. În luna aprilie am formulat un plan strategic de acțiune pentru acest an. Vom publica planul asumat pe site-ul web al ministerului ca declarație a politicii guvernamentale convenite cu IFI la finele lunii august, vom respecta termenele stabilite și, în mod special, vom elabora pachetul de servicii medicale de bază în interiorul anvelopei existente de cheltuieli până **la finele lunii septembrie 2013**(criteriu de referință structural), ce va defini de asemenea și sfera asigurărilor private de sănătate în sistemul sanitar în viitor. Vom elabora împreună cu MFP și o strategie sanitară cuprinzătoare care să acopere și partea de venituri, inclusiv un calendar de implementare a modificărilor legislative, și indicatorii de progres.
15. În paralel cu elaborarea și ca parte a unei strategii sanitare cuprinzătoare, vom implementa următoarele măsuri de remediere a dezechilibrelor financiare din sectorul sanitar și de modernizare a operațiunilor sale:
- Pentru a crește ponderea cheltuielilor pe serviciile primare și în ambulatoriu în totalul cheltuielilor din sectorul sanitar, vom revizui până la **[finele lunii decembrie 2013]** lista de servicii ce pot fi contractate cu furnizorii de asistență medicală primară ca parte a acordului cadru pe anul 2014. Vom publica până la finele lunii decembrie 2013 o listă revizuită de medicamente compensate ce va fi aprobată prin ordonanță de guvern, având la bază metodologia furnizată de nou înființata unitate ce efectuează evaluări ale tehnologiilor în sănătate. Sistemul centralizat de achiziții publice pentru produse farmaceutice și dispozitive medicale pentru spitale a devenit funcțional în primul semestru al anului 2013. Vom evalua rezultatele sistemului la finalul anului 2013 și vom avansa pe linia proiectării unui sistem IT centralizat.
  - Pentru a evita acumularea pe viitor de arierate în sectorul spitalelor, am transferat anumite resurse financiare de la spitalele cu competențe limitate către cele din rețeaua spitalelor județene de urgență. Acest obiectiv va fi realizat prin ajustarea tarifelor pe caz ponderat, asigurându-ne în același timp că nu apar arierate la spitalele la care a

scăzut finanțarea. În luna iunie 2013, am amendat contractele managerilor de spitale, astfel încât aceștia să fie automat înlocuiți în cazul în care spitalul înregistrează arierate trei luni consecutive.

- Vom continua să monitorizăm bugetele spitalelor publice pentru a ne asigura că acestea corespund cheltuielilor programate în Bugetul General Consolidat, vom colecta și analiza date despre costul furnizării de servicii de la un spital la altul cu scopul de a elabora niște niveluri de referință în viitor și din octombrie 2012 publicăm situațiile financiare la zi ale tuturor spitalelor publice. Am semnat un contract cu Imprimeria Națională pentru tipărirea a 7½ milioane de carduri de pacient până la finele anului 2013, și a restului de carduri pentru populația eligibilă până la mijlocul anului 2014. Până în luna septembrie vom decide asupra unui mecanism de distribuire a acestor carduri. Sistemul de rețete electronice este acum în funcțiune, până la finele lunii iunie 2013 fiind produse 34 milioane rețete. Pentru a promova conștientizarea și a încuraja utilizarea medicamentelor generice, pe rețetele tipărite se vor imprima, începând din luna **ianuarie 2014** drepturile clienților în ceea ce privește obligația farmaciștilor de a oferi informații complete despre medicamentele disponibile.

16. **Managementul datoriei:** În concordanță cu strategia noastră de managementul datoriei, ne îmbunătățim managementul riscurilor și am redus ponderea datoriei pe termen scurt. Am căutat să continuăm consolidarea rezervelor fiscale, pentru a ne atinge obiectivul de a dispune de o acoperire a necesarului brut de finanțare pe patru luni, pentru a ne proteja de șocuri externe neprevăzute. Dobânda netă plătită pentru aceste rezerve constituie un cost necesar al asigurării împotriva șocurilor. Ne continuăm eforturile de lărgire a bazei de investitori și de sensibilizare a comunității internaționale investiționale. Întreprindem un proiect finanțat din fonduri UE și implementat cu asistență de la Banca Mondială al cărui scop este acela de consolidare a departamentului nostru de management al datoriei. Ne vom asigura că majorarea garanțiilor emise se menține prudentă, și nu vom emite în anul 2013 garanții pentru PPP-uri și concesiuni și nici pentru împrumuturi bancare acordate IMM-urilor în scopul achitării obligațiilor lor fiscale.

Politica Monetară și Valutară

17. Politica monetară în cadrul ASB va fi ghidată de cadrul BNR de țintire a inflației. Progresele în direcția realizării țintei oficiale de inflație vor fi monitorizate printr-o clauză de consultare pe inflație, cu intervale de consultare stabilite simetric în jurul traiectoriei proiectate pentru inflația principală IPC (vezi MTÎ). Programul își propune de asemenea să mențină o acoperire adecvată prin rezerve. Majoritatea sistemelor standard de măsurare a rezervelor apreciază nivelul rezervelor noastre actuale ca fiind în general suficient. Se va stabili un criteriu de performanță privind Rezervele Internaționale Nete care să corespundă acestui obiectiv.

18. Ne menținem angajamentul de a reduce până în septembrie inflația până în interiorul intervalului nostru de țintire pe termen mediu, de $2,5 \pm 1$ puncte procentuale, și să menținem după aceea inflația în intervalul țintit. Inflația a început să scadă la [5,4] procente în [iunie] 2013 după ce o ofertă de alimente a indus o creștere în a doua jumătate a anului 2012 și a continuat să fie foarte volatilă, reflectând ponderea mare a articolelor alimentare (38 % în termeni IPC) și efectele nerecurente ale modificărilor prețurilor administrate. Din rațiuni de transparență și comunicare, vom continua să țintim inflația principală, dar vom monitoriza îndeaproape inflația de bază ca o măsură a inflației de fundamentare. Anticipăm acum că inflația principală va reintra în intervalul țintit până în luna septembrie, mai ales datorită inversării efectelor de bază și unei recolte considerabil mai bune decât cele din anii precedenți, ce va exercita presiuni de scădere a prețurilor la alimente. Inflația de bază a fost de [2,9] procente în [iunie] 2013.
19. Am scăzut rata de politică cu 25 de puncte de bază până la 5 procente în luna iulie, pentru că anticipăm că inflația își va continua tendința de scădere. Ca urmare a recente reduceri a coridorului de rată a dobânzii în jurul ratei de politică, ratele dobânzii pentru facilitățile de credit și de depozit ale BNR se situează la 8 și, respectiv, 2 procente. Ancorarea anticipațiilor inflaționiste și contracararea fluxurilor internaționale de capital volatile continuă să impună o poziție prudentă de politică monetară susținută de implementarea consecventă a mixului de politici macroeconomice. Actuala poziție de politică monetară pare a fi în linii mari adecvată. Vom avea în vedere scăderea treptată a ratei de politică în eventualitatea în care inflația scade către intervalul țintit de noi, conform proiecției, anticipațiile inflaționiste rămân ferm ancorate și condițiile de piață permit acest lucru. Vom continua operațiunile periodice de piață deschisă după cum vor fi necesare pentru a asigura niveluri de lichiditate suficiente în sectorul bancar, susținând în același timp buna funcționare a piețelor de capital și minimizând divergența între ratele interbancare și rata de politică pentru a consolida transmiterea ratei dobânzii. Anticipăm o menținere a rezervelor minime obligatorii în lunile ce urmează. Pe mai departe, BNR va menține ecartul între rezervele minime obligatorii pentru pasivele în valută și cele pentru pasivele în moneda națională. Totodată, orice modificare luată în considerare va fi implementată treptat și va ține seama de anticipațiile inflaționiste, precum și de considerentele de lichiditate și de prudențialitate.
20. Pe perioada ASB, fără aprobarea Fondului nu vom introduce sau intensifica restricții aferente efectuării de plăți și de transferuri pentru tranzacțiile internaționale curente, și nici nu vom introduce sau modifica vreo practică multivalutară, și nu vom încheia acorduri bilaterale de plăți care să contravină Articolului VIII din Statutul FMI. Totodată, nu vom introduce sau intensifica restricții de import din rațiuni de balanță de plăți.

Sectroul Financiar

21. Sectorul bancar din România menține rezerve de capital și provizioane confortabile, dar se confruntă cu presiuni continue în ceea ce privește calitatea activelor și scăderea

nivelului de îndatorare (deleveraging) a băncilor străine, fiind în continuare vulnerabil la șocuri externe. Creșterea anuală a creditului acordat atât companiilor cât și populației se menține negativă. Împrumuturile neperformante (ÎNP) au crescut la [20,3] % din totalul împrumuturilor la finele lunii 2013 (comparativ cu 14,3% la finele anului 2011), reflectând contextul economic dificil, creșterea lentă a creditului, deteriorarea calității împrumuturilor și dificultățile de eliminare a ÎNP din bilanțuri. Provizioanele au fost însă (cu un filtru prudentțial) suficiente pentru a acoperi un nivel confortabil de [88,3]% din ÎNP, în timp ce rata de provizionare IFRS s-a situat la [62,8]% la finele lunii iunie.¹ Nivelurile obligatorii de provizionare și baza mare de cost a dus la o pierdere în sistemul bancar în anul 2012, dar a permis un mic profit în primul semestru al anului 2013. Având în vedere contextul economic în continuare dificil, mai ales în ceea ce privește bilanțurile companiilor și populației, precum și cererea redusă de credite, perspectivele de profitabilitate bancară rămând problematice. Capitalizarea sectorului bancar se menține puternică, cu [15] % la finele lunii martie 2013, deși există unele diferențe între bănci. În ansamblu, depozitele companiilor și populației în sistem au crescut cu doar aproximativ [9] procente de la finele anului 2011. Deși situația lichidităților sistemului bancar s-a îmbunătățit, condițiile de finanțare sunt încă inegale între bănci. Ritmul de scădere a îndatorării băncilor străine s-a accelerat, în concordanță cu evoluțiile din regiune, dar procesul se menține ordonat până în prezent, finanțarea de către băncile mamă scăzând cu [24½] procente din anul 2011. Riscurile decurgând din retragerea în continuare a finanțării băncilor mamă se menține ridicat și ar putea constitui un impediment pentru redresarea creșterii creditării în cazul în care cererea de credite ar crește considerabil. Raportul împrumuturi/depozite la nivelul întregului sistem s-a menținut în jurul valorii de [114] procente la finele lunii iunie 2013, în scădere de la 117 procente la finele lui 2012 și finele lui 2011.

22. BNR va continua să supravegheze cu intensitate sistemul bancar și va adopta toate măsurile necesare pentru a se asigura că băncile mențin suficient capital și lichidități, având în vedere contextul economic incert ce ar putea ridica și alte probleme legate de calitatea activelor, profitabilitate, și retragerea finanțării băncilor mamă pentru majoritatea băncilor. În acest sens, și în strânsă coordonare cu FMI și CE, BNR va continua să efectueze periodic teste de stress de solvabilitate de sus-în-jos și de jos-în-sus precum și teste de stress de lichiditate pentru sectorul bancar.
23. BNR și Fondul de Garantare a Depozitelor (FGD) vor continua să coordoneze implementarea planurilor de pregătire operațională și a aranjamentelor pentru competențele dobândite conform atribuțiilor acestora. Un amendament la Ordonanța de Guvern nr. 99/2006 îi va oferi BNR mai multă flexibilitate și autoritate pentru a stabiliza sistemul financiar, a proteja deponenții și a menține încrederea publicului în sectorul bancar. După clarificarea noilor reguli UE privind ajutorul de stat pentru măsuri de stabilizare a băncilor, Ordonanța de Urgență nr. 99/2006 modificată și Ordonanța nr.

---

¹ Incluzând toate provizioanele nu doar cele aferente ÎNP mai vechi de 90 de zile, rata de provizionare totală a fost de [102,4] procente și rata de provizionare IFRS s-a situat la [77,2] procente la finele lunii iunie.

39/1996 vor fi aprobate până la **finele anului 2013** în conformitate cu termenul limită de implementare a CRDIV. În baza legii bancare amendate, BNR va modifica procedurile interne pentru băncile punte (bridge-banks) până la **finele anului 2013**. Detaliile cadrului actualizat de planificare a situațiilor neprevăzute al BNR vor fi agreate cu echipele FMI și CE. BNR elaborează planuri detaliate de situații neprevăzute în permanență.

24. Pentru a se evita orice conflict de interese astfel perceput în rândul conducerii sale de vârf, principiile de guvernanță corporativă ale FGD vor respecta cele mai bune practici internaționale.
25. BNR va continua să supravegheze îndeaproape practicile bancare pentru a evita practica de reîntinerire (evergreening), astfel încât să se asigure că provizionarea pentru pierderi din credite și evaluarea garanțiilor conform IFRS, precum și evaluarea riscului de credit al creditelor restructurate, continuă se menține prudentă și în concordanță cu cele mai bune practici internaționale. În mod special, BNR va examina în detaliu în cursul inspecțiilor la fața locului toate practicile de restructurare a împrumuturilor bancare precum și cât de adecvate sunt sistemele IT pentru a lucra cu active deteriorate. Până la **finele lunii octombrie 2013**, se va transmite la FMI și CE un raport exhaustiv privind practicile băncilor de restructurare a împrumuturilor și calitatea activelor, cu informații granulare, matrice de migrare și o analiză a vechimii ÎNP. Analiza nivelului de adecvare a sistemelor IT ale băncilor va fi finalizată până la **finele anului 2013** pentru un eșantion reprezentativ de bănci. În consultare cu FMI și CE, se va conveni apoi un plan de lichidare a ÎNP. BNR se va asigura că, după auditarea din acest an a ganațiilor colaterale, băncile cu orice diferență estimată pentru garanțiile colaterale vor asigura cu celeritate provizionarea adițională.
26. BNR va continua să colecteze date de supraveghere periodice și detaliate privind creditele restructurate, inclusiv cele acordate ÎS, cu frecvență trimestrială, până la finele lunii septembrie. Spre a asigura transparență, BNR va publica date agregate.
27. Având în vedere povara substanțială reprezentată de ÎNP, autoritățile vor elimina, acolo unde este posibil acest lucru, impedimentele în calea restructurării extrajudiciare a datoriilor companiilor și populației și a lichidării ÎNP. BNR a precizat într-o scrisoare către sectorul bancar că în conformitate cu cadrul IFRS, băncile nu trebuie să epuizeze toate mijloacele legale pentru a elimina ÎNP integral provizionate din bilanțurile lor. BNR va încuraja așadar băncile cu cadru IFRS să elimine ÎNP integral provizionate din bilanțuri (mai ales în cazul împrumuturilor de consum negarantate) înainte de o astfel de epuizare (în conformitate cu prevederile IAS 39 privind de-recunoașterea activelor financiare). Pentru a menține o atitudine de provizionare prudentă în ceea ce privește tratamentul garanțiilor colaterale, BNR nu va lua în considerare deduceri suplimentare ale garanțiilor colaterale decât dacă se realizează progrese considerabile în eliminarea ÎNP ale băncilor pentru creditele (de consum) negarantate. Orice modificare adusă pe viitor actualului regim va fi agreată cu FMI și CE. Ca parte a aranjamentelor prudentiale ce vor

continua să se aplice în anul 2013, filtrul prudențial se va menține în forma sa actuală, în concordanță cu evoluțiile în desfășurare în materie de reglementări UE.

28. Pentru a stimula dezvoltarea unei piețe a datoriilor viabile, fără probleme, vor soluționa posibilele discrepanțe între reglementările codului fiscal și regulile de contabilitate IFRS privind tratamentul ÎNP vândute companiilor naționale de gestionare a datoriilor în conformitate cu rezultatul procesului de nerespectare a legislației UE (infringment) aflat în curs de derulare [criteriu de referință structural, până la finele lunii decembrie 2014]. Vom realiza de asemenea un studiu de impact al costurilor fiscale pe care pe implică deductibilitatea fiscală a cesionării creanțelor intra-grup (până la finele lunii decembrie 2013) și a creanțelor nebankare (până la finele lunii august 2014).
29. Pentru a crea posibilitatea apariției atât de necesarelor instrumente de finanțare bancară pe termen lung, autoritățile vor aproba cu celeritate legislația privind obligațiunile acoperite până la finele lunii decembrie 2013, ca Ordonanță de Guvern, implementând în același timp măsurile asiguratorii necesare pentru a menține stabilitatea financiară.
30. După finalizarea actualului program Prima Casă în luna septembrie, o posibilă continuare se va aplica doar împrumuturilor în RON. Aceasta va ajuta la dezvoltarea pieței creditelor ipotecare în RON și va contribui la obligațiunile acoperite în RON pe viitor. De asemenea, vom spori eficiența și operabilitatea fondului de garantare pentru IMM mai ales în ceea ce privește maturitatea, prețul și rollover-ul creditelor garantate, precum și procesul de implementare al executării garanțiilor.
31. Ne vom asigura că aranjamentele legislative și instituționale ale ASF vor fi amendate până la finele lunii septembrie, pentru a fi armonizate cu cele mai bune practici internaționale. Acestea privesc în esență dimensiunea consiliului de administrație și a celui director (un maxim de 9 în total), calificările profesionale minime necesare pe care trebuie să le aibă membrii consiliului ASF, protecția prevăzută de lege pentru personalul și instituția de supraveghere, și evitarea conflictului de interese, în mod deosebit legătura acestor membri cu membrii Parlamentului și cu partidele politice. Conducerea superioară și membrii consiliului vor trebui să respecte principiile de guvernare corporativă amendate. ASF va spori de asemenea transparență și comunicare publică a tuturor onorariilor și comisioanelor percepute de la entitățile supravegheate.
32. Pentru că menținerea disciplinei creditării în rândul debitorilor contribuie în mod semnificativ la îmbunătățirea stabilității financiare, vom face toate eforturile pentru a evita adoptarea de inițiative legislative care ar submina disciplina creditării. Totodată, pentru a evita amenințările la adresa stabilității financiare, BNR a finalizat evaluarea impactului pe care l-ar avea noile prevederi privind clauzele abuzive în legea de aplicare a codului de procedură civilă și se va consulta pe larg cu toate părțile implicate relevante. Pentru a asigura o aplicare armonizată a acestor prevederi, autoritățile vor asigura judecarea cazurilor ce implică astfel de clauze abuzive de către instanțe superioare sau de

către o instanță specializată unică și vor lua toate măsurile ce se impun pentru a asigura o aplicare armonizată a acestor prevederi, cum ar fi instruirea judecătorilor.

33. Pentru a crește transparența și pentru că situațiile de insolvență a companiilor alimentează tot mai mult deteriorarea activelor încă în curs, BNR împreună cu Asociația Română a Băncilor vor explora posibilitățile de creare a unei baze de date a acționarilor companiilor aflate în insolvență precum și de implementare a unui sistem mai eficient de raportare a datelor de către Asociația Practicienilor din Domeniul Insolvenței.
34. Vom implementa cu celeritate recomandările Băncii Mondiale privind ROSC, și în urma unei consultări publice exhaustive în luna august 2013, precum și în urma consultării cu FMI, CE și Banca Mondială, vom trimite proiectul de lege a insolvenței la parlament până la **finele lunii septembrie 2013**. Înainte de adoptarea de către parlament a mmodificării legii insolvenței, vor fi consultate toate părțile implicate.

Reformele în sectorul energiei și transporturilor

35. Reformele cuprinzătoare în sectoarele energiei și transporturilor reprezintă un element central al obiectivului nostru de a consolida creșterea în România. Dorim să susținem investițiile și livrarea de servicii mai bune în aceste sectoare prin aducerea prețurilor la un nivel mai apropiat de forțele pieței și consolidarea performanței operaționale și financiare a întreprinderilor de stat care domină aceste sectoare. Aceste măsuri ne vor permite și să valorificăm poziția geografică favorabilă a României.
36. Anul trecut am întreprins unele reforme importante la întreprinderile de stat (ÎS) și în domeniile energie și transporturi. Spre exemplu, arieratele cumulate ale întreprinderilor deținute de administrația centrală și locală au fost reduse cu 1 procent din PIB prin plasarea voluntară a anumitor întreprinderi în insolvență sau lichidare, prin conversia de datorii și prin măsuri de restructurare. Reformele cheie în sectoarele energiei și transporturilor au inclus:
  - **Sectorul energiei:** Am transpus cea de-a treia directivă privind energia a Uniunii Europene în legislația națională și am promulgat o lege pentru a asigura independența autorității de reglementare în domeniul energiei (ANRE). ANRE a început implementarea foii de parcurs a liberalizării prețurilor la electricitate în septembrie 2012 și a continuat programul trimestrial în ianuarie, aprilie și iulie 2013. După o întârziere inițială, ANRE a început implementarea hărții de liberalizare a prețurilor la gaze și a ridicat prețul producătorului național de gaze cu aproape 40%, în conformitate cu foaia de parcurs. Producătorul de energie hidroelectrică, Hidroelectrică, a ieșit din procedura de insolvență la data de 1 iulie 2013. În cadrul procedurii de insolvență, Administratorul judiciar a anulat sau renegociat contracte bilaterale încheiate sub prețul pieței cu electricitatea eliberată din contracte vândute

pe Bursa de Energie OPCOM. Administratorul a mai anulat și sute de contracte mai mici și proiecte de investiții considerate a nu fi în interesul Hidroelectrica.

- **Sectorul transporturilor:** Am inițializat un contract de vânzare-cumpărare pentru vânzarea unui pachet de 51% din acțiuni la compania feroviară de transport de marfă aparținând statului (CFR Marfă) pentru 905 milioane RON și am adoptat o hotărâre de guvern pentru aprobarea contractului de vânzare-cumpărare. În luna iunie am aprobat de asemenea o schemă de eliminare a arieratelor prin care arieratele CFR Marfă vor fi reduse cu peste 90% după momentul încheierii vânzării. Pentru a contribui la îmbunătățirea performanțelor societății de stat de transporturi feroviare de persoane (CFR Călători), am modificat formula de calcul a subvenției pentru obligațiile de servicii publice (OSP) și am eliminat trenurile internaționale și intercity din OSP. Am închis și majoritatea rutelor neprofitabile de trafic de călători.
37. Cu toate acestea, efortul de reformă rămâne nefinalizat. Reformele de guvernare corporativă sunt incomplete și proiectul de lege privind Guvernanța Corporativă în Întreprinderile de Stat continuă să stagneze în parlament. Ofertele publice inițiale planificate în întreprinderile de stat au fost întârziate și, dispunând de un consiliu și o conducere cu caracter interimar, Hidroelectrica riscă să-și piardă câștigurile pe care le-a obținut în cursul perioadei cât s-a aflat în insolvență. În sectorul feroviar, acumularea de arierate rămâne o problemă semnificativă și vânzarea CFR Marfă trebuie să fie finalizată. În plus, au apărut noi provocări pentru agenda de reforme. Se acumulează presiuni de întârziere a implementării foilor de parcurs pentru liberalizarea prețurilor la energie și situația financiară precară a producătorilor de electricitate și energie termică cu costuri ridicate amenință să submineze strategia extinsă în domeniul energiei.
38. În cadrul noului program, propunem o abordare pe trei axe pentru a îmbunătăți în mod decisiv poziția financiară, eficiența în exploatare și transparența generală a ÎS și a cadrului de prețuri în sectoarele energiei și transporturilor. Prima parte este compusă din măsuri consolidate de reducere a arieratelor întreprinderilor de stat. Acest angajament va fi reflectat printr-o țintă trimestrială indicativă privind arieratele cumulate ale tuturor întreprinderilor deținute de administrația centrală. Aceasta reprezintă o lărgire substanțială a sferei de acoperire a țintei privind arieratele ÎS față de programul anterior. Pentru asigurarea raportării la timp pentru țintă, toate ministerele de resort convin să asigure faptul că toate ÎS din portofoliile lor vor depune, în conformitate cu reglementările existente, informații financiare trimestriale la MFP până în ziua de 25 a lunii următoare încheierii trimestrului. Măsurile potențiale de reducere a arieratelor includ utilizarea conversiilor de datorii, inclusiv o măsură de eliminare a arieratelor pe care le are compania CFR Călători la compania de operare a rețelei feroviare (CFR Infrastructură), plasarea societăților în insolvență sau lichidare ca subsidiare ale CFR Călători și CFR Infrastructură și măsuri de restructurare pentru îmbunătățirea performanțelor financiare. Convenim de asemenea să stabilim o țintă trimestrială indicativă privind rezultatele operaționale ale societăților feroviare cele mai mari și ale

filialelor acestora pentru a asigura faptul că măsurile de eliminare a arieratelor sunt completate de reforme care îmbunătățesc viabilitatea acestor societăți (CFR Infrastructură, CFR Călători și CFR Marfă).

39. Cea de-a doua axă va continua măsurile de îmbunătățire a guvernantei, transparenței și monitorizării ÎS. Am reținut observațiile făcute despre noile consilii desemnate recent la ÎS din sectorul energiei. Vom desemna un consiliu profesionist în Hidroelectrică până la **finele lunii noiembrie 2013(criteriu de referință structural)** în baza literei și a spiritului procedurilor specificate în ordonanța privind guvernanta corporativă a ÎS (109/2011). Între timp, actualul consiliu interimar desemnat la ieșirea Hidroelectricii din insolvență, va continua să asigure conducerea și la următoarea Adunare Generală a Acționarilor din data de 14 august vom autoriza actualul consiliu interimar să ia decizii (**acțiune prealabilă**). În linii mai generale, vom efectua și vom publica o evaluare la nivel de administrație a modului în care este implementată ordonanța (109/2011). În urma evaluării, vom elabora linii directoare pentru implementarea acestei ordonanțe în toate ministerele. Vom încerca de asemenea să adoptăm în parlament legea privind guvernanta corporativă în ÎS până la **finele lunii septembrie 2013**, ce conferă MFP autoritatea legală de a supraveghea implementarea adecvată a acestei legi. Consiliul Fiscal își propune să realizeze un raport asupra operațiunilor și implicațiilor sale fiscale la nivelul ÎS. Mai mult, vom adopta, cu susținere din partea Băncii Mondiale, măsuri de îmbunătățire a funcției de monitorizare a direcției de supraveghere a ÎS din Ministerul Finanțelor Publice.
40. Vom continua măsurile de consolidare a transparenței operațiunilor ÎS. Toate contractele bilaterale noi ale producătorilor de electricitate vor fi încheiate într-o manieră transparentă și nediscriminatorie prin bursa de energie OPCOM și rapoartele anuale privind performanța ÎS vor fi publicate în conformitate cu prevederile ordonanței privind guvernanta corporativă a ÎS. În mod conexe, ministerele de resort vor face eforturi ca toate ÎS din portofoliile lor să-și transmită bugetele pe anul 2013 spre aprobare până la **finele lunii august 2013** și bugetele pe anul 2014 la o lună după aprobarea bugetului de stat.
41. Cea de-a treia parte va fi continuarea îmbunătățirii cadrului de prețuri și a eficienței sectoarelor energiei și transporturilor. Suntem determinați să implementăm foile de parcurs pentru prețurile la electricitate și gaze și se va aplica în continuare mecanismul de transmitere pentru achizițiile de electricitate și gaze de către societățile de furnizare. Pentru electricitate, dereglementarea completă a prețurilor la electricitate pentru consumatorii industriali va fi realizată până la data de 1 ianuarie 2014 și pentru consumatorii casnici până la data de 31 decembrie 2017. Pentru gaze naturale, intenționăm să implementăm restul foii de parcurs pentru dereglementarea prețurilor la gaze conform planificării pentru a realiza dereglementarea completă pentru consumatorii industriali până cel târziu la data de 31 decembrie 2015 și pentru consumatorii casnici până la data de 31 decembrie 2018. Vom continua să luăm măsuri de consolidare a OPCOM ca platformă de tranzacționare a energiei și gazelor. Ne propunem, de

asemenea, să vindem majoritatea portofoliului de societăți din subordinea Ministerului Economiei și să finalizăm următoarele cinci privatizări ale societăților energetice de stat pe perioada programului, vânzare ce va genera resurse pentru societăți și administrație și va susține dezvoltarea piețelor locale de capital. Pentru privatizările majoritare, pentru care căutăm investitori strategici, vom face acest lucru cu scopul de a atrage noi investiții și a asigura expertiză profesională pentru consolidarea viabilității operațiunilor și livrării serviciilor. Ne angajăm să nu divizăm și/sau fuzionăm societățile sau activele societăților programate pentru OPI-uri, cu excepția celor prevăzute în planul de reorganizare a Hidroelectrică sau conform celor specificate în continuare.

42. **Nuclearelectrica** (producător de energie nucleară): Lansarea unei oferte publice inițiale (OPI) de 10% din acțiunile guvernului până la **finele lunii septembrie 2014**.

- **Romgaz** (producător de gaze naturale): Lansarea unei OPI de 15% din acțiunile administrației până la **finele lunii octombrie 2013** (**criteriu de referință structural**). În prealabil, vom obține aprobarea Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) pentru listarea duală și vom efectua un studiu de impact asupra mediului. A fost luată deja o decizie de extindere a dimensiunii consiliului de la Romgaz în urma OPI. Ca **acțiune prealabilă**, vom clarifica tratamentul fiscal pentru valorile mobiliare Romgaz achiziționate ce sunt tranzacționate pe o bursă din străinătate și vom adopta baza legală necesară, dacă este cazul.
- **Electrică** (**distribuție, furnizare și întreținere** electricitate): Lansarea unei oferte publice inițiale pentru un pachetul majoritar din acțiunile Statului, în urma majorării de capital planificate, până la finele lunii mai 2014 (**criteriu de referință structural**). În pregătirea acestei acțiuni, vom angaja un consultant de tranzacție pentru OPI până la finele lunii **august 2013**. Se lucrează în prezent la stabilirea a ce trebuie făcut cu cinci dintre cele șase societăți regionale de întreținere ale Electrică. Cel puțin trei dintre ele, dar posibil toate cinci, ar trebui poate să fie separate de Electrică în vederea unei posibile lichidări. Deținerile de pachete minoritare de acțiuni de către Electrică la societăți de distribuție deja privatizate ar putea reprezenta o zonă majoră de incertitudine pentru OPI și aceste participații vor fi scoase din Electrică înainte de OPI. Vom aborda și problema neplății de către CFR a achizițiilor sale de electricitate de la Electrică înainte de OPI.
- **Oltenia** (generator de energie termică și electrică): Având în vedere necesarul de investiții de la Oltenia, am planificat ca înainte de privatizarea majoritară să organizăm o OPI pentru 15% din acțiunile Statului, anterior majorării de capitalul programate, până la finele lunii octombrie 2013 și în luna mai 2013 am angajat în acest scop un consultant de tranzacție. Ulterior, am decis să amânăm OPI până la finele lunii iunie 2014 după ce devin disponibile situațiile financiare auditate pentru 2013 și este efectuat un studiu al rezervelor de cărbune.

- **Hidroelectrică** Am planificat o OPI pentru 10% din acțiunile Statului, după majorarea de capital planificată, până la finele lunii octombrie 2013. Totuși, contestarea în instanță a hotărârii de guvern de efectuare a OPI și recursul ulterior al guvernului împotriva hotărârii judecătorești au întârziat procesul. Până la mijlocul lunii august, Ministerul Economiei și Secretariatul General al Guvernului vor depune în instanță cererea de retragere a recursului. Vom adopta o nouă hotărâre de guvern pentru o OPI de 10%, în conformitate cu toate procedurile necesare. Guvernul va semna un contract cu consultantul de tranzacție selectat deja prin intermediul unui proces competitiv din 2012 pentru OPI (**criteriu de referință structural**) ce va fi lansată până la finele lunii iunie 2014, cu condiția ca hotărârea judecătorească să fie pronunțată până la finele lunii septembrie 2013. .
43. În sectorul transporturilor, intenționăm să lucrăm îndeaproape cu Banca Mondială și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru a reforma sectorul feroviar cu scopul de a îmbunătăți performanțele financiare și operaționale ale ÎS din sectorul căilor ferate și a calității serviciilor feroviare. Ne propunem să revizuiem termenii Contractului Multianual de Infrastructură. În prezent, acest contract nu este în echilibru financiar. Sumele plătite societății de stat de infrastructură feroviară (CFR Infrastructură) nu sunt în concordanță cu responsabilitățile de întreținere și exploatare a rețelei pe care le conferă. Va fi probabil nevoie de o combinație de eficientizare, reduceri de rețea și posibile majorări ale subvențiilor pentru a se ajunge la un echilibru. Banca Mondială lucrează la o analiză care să ajute la cuantificarea a ceea ce trebuie făcut. Ne propunem de asemenea să facilităm plata mai bună a accesului la infrastructură și a facturilor de electricitate de către compania de stat de stat de transport feroviar de persoane (CFR Călători) și CFR Marfă prin reforme ale acelor întreprinderi și prin stingerea datoriilor restante între cele trei societăți feroviare principale. Măsurile de îmbunătățire a performanțelor operaționale și financiare a acestor societăți ar putea include:
- **CFR Marfă:** Ne vom îndeplini obligațiile asumate prin contractul de vânzare-cumpărare a pachetului majoritar la CFR Marfă și vom încheia tranzacția (schimbul de plată contra acțiuni) până la **finele lunii septembrie 2013**. În acest context, se va urmări obținerea aprobării controlului fuziunii de la autoritatea relevantă de reglementare. Dacă procesul de privatizare se lovește de obstacole insurmontabile, vom redeschide licitația pentru privatizarea majoritară a CFR Marfă, respectând un proces care urmează cele mai bune practici internaționale.
  - **CFR Infrastructură și CFR Călători:** Vom oferi consiliilor desemnate la aceste societăți posibilitatea de a implementa fără interferențe planurile administrative aprobate. Vom finaliza procesul de desemnare a unei noi conduceri la CFR Infrastructură în conformitate cu litera și spiritul procedurilor specificate în ordonanța privind Guvernanța Corporativă a ÎS (109/2011). Intenționăm de asemenea să închiriem încă 1.500 de km de șine de cale ferată inoperabile, să majorăm tarifele de transport pasageri în septembrie 2013 și să modificăm din nou formula de calcul a

OSP pentru a da, începând din luna ianuarie 2014, o pondere mai mare kilometrilor tren-pasageri parcurși. Mai pe larg, vom continua să explorăm măsuri de raționalizare a rețelei, de îmbunătățire a absorbției fondurilor UE, de consolidare a procesului de achiziții și de reducere a costurilor. Vom rezolva problema neplății de către CFR Infrastructură către Electrica înainte de Oferta Publică Inițială de la Electrica, în caz contrar aceasta fiind subminată.

44. O rețea de drumuri de bună calitate și extinsă reprezintă o componentă de infrastructură esențială a unui mediu de afaceri care să atragă investițiile și a unei economii funcționale. Pentru a ne concentra eforturile asupra creșterii absorbției fondurilor UE în perioada de finanțare 2014-2020 vom înființa în cadrul guvernului o agenție dedicată dezvoltării de autostrăzi eligibile spre a fi finanțate din fonduri UE. Compania națională de drumuri intenționează totodată să reducă cheltuielile de capital aferente proiectelor în derulare în anul 2013, cu scopul de a reduce arieratele către zero. Compania nu va prelungi procedurile de certificare a facturilor în afara prevederilor legale.

Piețele Muncii

45. Noul Cod al Muncii a îmbunătățit în mod semnificativ funcționarea pieței muncii. Contractele pe durată determinată au contribuit la creșterea gradului de ocupare, acestea crescând de la 6% din totalul contractelor active la finele lunii iunie 2011 la 9% la finele lunii iunie 2013. Vom continua monitorizarea implementarea Legii Dialogului Social, asigurându-ne ca toate amendamentele vor fi impementate prin consultare cu părțile implicate printr-un proces legislativ normal. Ne vom continua cooperarea cu Organizația Internațională al Muncii (OIM) pentru a ne asigura că noua legislație respectă convențiilor OIM.
46. Având în vedere șomajul ridicat în rândul populației tinere din România, am demarat modificarea legislației actuale pentru a îmbunătăți tranziția tinerilor către piața muncii sub umbrela noului Plan Național de Locuri de Muncă, pentru a impulsiona ocuparea în muncă a tinerilor în 2013 și pe mai departe . Se va elabora un plan de acțiune pentru implementarea măsurilor care s-ar putea califica pentru a fi susținute în cadrul Inițiativei Ocuparea Tinerilor, în conformitate cu concluziile Consiliului European din iunie 2013. A fost adoptată Legea Uceniciei ce introduce un model dual de ucenicie și anticipăm finalizarea legislației secundare necesare până la finele lunii septembrie. O lege ce facilitează etapele de pregătire profesională a tinerilor absolvenți de studii superioare a fost adoptată de guvern și va fi transmisă spre aprobare Parlamentului până la finele lunii octombrie 2013.